

**Proves d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2013**

**Psicologia i sociologia
Sèrie 2**

Dades de la persona aspirant

Cognoms i nom

DNI

Qualificació

INSTRUCCIONS

La prova consta de dues parts.

- **PRIMERA PART:** Comentari de text (A). Aquesta part val 4 punts.
- **SEGONA PART:** Escolliu UNA de les dues opcions (B1 o B2). Responen a TRES de les cinc qüestions que es proposen en l'opció escollida. Indiqueu clarament quines heu escollit. Només es puntuaran les tres qüestions que trieu. Aquesta part val 6 punts.

PRIMERA PART (A): comentari de text.

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades a continuació.

[...] una conducta necessita un reforç per a ser adquirida. En fer l'associació entre conducta i reforç, la persona aprèn la conducta. Idealment estaria bé que els reforços fossin sempre premis, però la naturalesa humana és molt complexa i en moltes ocasions el premi no serveix com a reforç. En canvi, l'experiència ens demostra que un càstig, si està proporcionat a la conducta, és un reforç excel·lent. L'associació d'una conducta determinada amb un càstig, és a dir, amb dolor o amb un empipament perquè no es pot aconseguir alguna cosa o perquè s'ha prohibit alguna cosa és un mètode molt útil i amb resultats comprovats. N'és un exemple l'aprenentatge de la conducta de tractar amb respecte els altres. Es pot explicar i argumentar a un nen o una nena que tracti els altres amb respecte, i fins i tot premiar-lo; però, si no ho fa, un càstig, sempre proporcionat a la seva conducta, és un mètode perquè respecti els altres. En el procés escolar, per a aconseguir que l'alumne o alumna posi atenció i interès en els estudis, i que hi dediqui temps, es poden proposar premis; però quan els premis serveixen de debò és quan van acompanyats d'un càstig, que, en aquest cas, és la privació del premi. Cal recordar que el mecanisme de reforç funciona si es compleix un requisit d'una importància fonamental: la proporcionalitat, és a dir, una relació adequada entre la conducta i les seves repercussions.

Un altre exemple de la utilitat dels càstigs són les sancions en forma de multa o de pena de presó, per exemple. Amb el càstig es pretén que la persona en qüestió no repeteixi la conducta sancionada, és a dir, és un reforç perquè la persona aprengui quin tipus de conducta no ha de seguir. Moltes persones que han actuat contra la llei i han estat castigades per això aprenen i no repeteixen la conducta. Per exemple, els càstigs a partir del carnet per punts, quan es cometen infraccions de les normes de trànsit, han reduït el nombre d'accidents i d'infraccions.

Adaptació feta a partir del text de
Manel GÜELL i Isidre MARIAS. *Tarranà. Psicologia i sociologia. Batxillerat*
Barcelona: Editorial Teide (2010)

1. Esmenteu un moviment psicològic relacionat amb el text.

[1 punt]

2. Esmenteu, com a mínim, dos autors rellevants d'aquest corrent psicològic.

[1 punt]

3. Definiu *premi* o *reforç* i poseu-ne dos exemples.

[1 punt]

4. Definiu *càstig* i poseu dos exemples de càstig que no apareguin en el text.

[1 punt]

SEGONA PART (B1)

De les cinc qüestions següents, escolliu-ne TRES.

1. Relacioneu el nom de les diferents escoles de la psicologia amb els autors que les representen i la frase amb la qual s'identifiquen. Empleneu les caselles en blanc amb el número i la lletra corresponents a cada escola.

[2 punts]

<i>Escoles</i>	<i>Autors</i>	<i>Frase</i>
A. Gestalt	1. Freud, Jung	a. La realitat és una construcció de la persona
B. Conductisme	2. Piaget, Kelly	b. Tan sols es pot analitzar la conducta observable
C. Psicoanàlisi	3. Pavlov, Skinner	c. La psicologia ha d'ajudar en el creixement i desenvolupament de les persones
D. Humanisme	4. Perls, Köhler	d. L'inconscient regula la nostra conducta
E. Constructivisme	5. Rogers, Maslow	e. El tot és més que la suma de les parts

A. -

B. -

C. -

D. -

E. -

2. De les afirmacions següents, digueu quines són vertaderes i quines són falses:

[2 punts]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
Els psicòlegs i els psiquiatres fan la mateixa feina		
Són fenòmens psíquics el pensament, la intel·ligència, els somnis, la memòria, les emocions, etcètera		
La psicologia i la psiquiatria només es poden estudiar a les facultats universitàries		
La conducta de les persones no és un tema rellevant per als psicòlegs		
La psicologia clínica s'ocupa dels trastorns o les malalties mentals		

3. Empleneu el quadre següent, corresponent al sistema endocrí.

[2 punts]

<i>Glàndula</i>	<i>Hormona</i>	<i>Funció</i>
Tiroide		
Testicles		
Suprarenal		
Ovaris		

4. Responen a les qüestions següents:

[2 punts]

a) Anomeneu dos autors del conductisme.

b) Anomeneu dos tipus d'intel·ligència.

c) Esmenteu dos mecanismes de defensa de la personalitat.

d) Esmenteu dos components del sistema nerviós central.

e) Anomeneu dos trastorns psicològics.

5. Definiu els termes següents i poseu dos exemples de cada un:

[2 punts]

<i>Termes</i>	<i>Definició</i>	<i>Exemples</i>
Conducta agressiva		
Distorsió cognitiva		
Motivació		
Reforç positiu		

SEGONA PART (B2)

De les cinc qüestions següents, escolliu-ne TRES.

1. Relacioneu els tipus d'estratificació social amb la frase que els defineix i la cultura a la qual corresponen. Empleneu les caselles en blanc amb el número i la lletra corresponents a cada tipus.

[2 punts]

<i>Tipus</i>	<i>Escala</i>	<i>Cultura</i>
A. Casta	1. En aquest sistema la gent està dividida en cinc estrats. A l'estrat superior hi trobem els bramans. L'estatus s'adquireix per naixement	a. Edat mitjana a Europa
B. Estament	2. El poder i l'autoritat són exercits per les persones grans	b. Societats capitalistes
C. Gerontocràcia	3. Lligada al desenvolupament del capitalisme. L'estatus de les persones depèn de la seva capacitat econòmica	c. L'Índia
D. Classe	4. Vassallatge	d. Àfrica, Austràlia

A. -

B. -

C. -

D. -

2. Relacioneu cada tipus de família de la columna de l'esquerra amb la definició corresponent de la columna de la dreta. Empleneu les caselles en blanc de sota amb la lletra que correspon a cada número.

[2 punts]

<i>Família</i>	<i>Definició</i>
1. Família extensa	A. Unió d'un sol home amb una sola dona
2. Família monògama	B. Una dona s'uneix amb diversos homes
3. Família poliàndria	C. Una família amb tres o més fills
4. Família nombrosa	D. Família que inclou els parents que no formen part de la família nuclear: avis, oncles, cosins, etcètera

1.

2.

3.

4.

3. Responen a les qüestions següents:

[2 punts]

a) Esmenteu dos exemples de grups primaris.

b) Anomeneu dos mètodes d'investigació de la sociologia.

c) Anomeneu dos mitjans de comunicació.

d) Anomeneu dos corrents sociològics del segle xx.

4. Empleneu la taula següent justificant per què el fenomen de la incorporació de la dona al món laboral s'ajusta als quatre trets característics del canvi social.

[2 punts]

<i>Incorporació de la dona al món laboral en la nostra societat</i>	
Fenomen col·lectiu	
Canvi estructural	
Permanència	
Història de la societat	

5. Definiu cadascun dels termes de la columna de l'esquerra relacionats amb els diferents tipus de lideratge.

[2 punts]

Autoritari	
Democràtic	
<i>Laissez-faire</i> (Deixar fer)	

